

Kontakten

Nr 3

Mars 1979

Årgång 40

INFORMATIONSTIDNING FÖR LM ERICSSON MED DOTTERBOLAG

VD Allan Uvhagen i Ericsson de Colombia:

'KRITIKEN OBERÄTTIGAD'

I massmedia i Sverige, bland annat i radions "Öppen kanal" och i en del tidningar, har under den senaste tiden en f.d. anställd vid Ericsson de Colombia (EDC) Luis Moreno under en resa i Sverige framfört en rad anklagelser mot EDC.

Allan Uvhagen, VD i EDC, bemöter här kritiken mot bolaget, som han anser helt oberät-

FULL BETALNING TILL SYSSLÖSA

Luis Moreno påstår bland annat, att Ericsson de Colombia olagligt sagt upp 28 arbetare.

Uvhagen framhåller att EDC 1975 anhöll hos arbetsministeriet att få reducera personalstyrkan med 120 personer eftersom orderingen sviktade och EDC, som endast arbetar med telekommunikationsutrustning och är helt beroende av kontrakt som kan erhållas inom landet, inte kan omdirigera sin personal till annan sysselsättning.

Först i november 1976 gav arbetsministeriet sitt tillstånd, men då endast till en reduktion med 30 personer. Under mellantiden hade ett stort antal anställda gått sysslösa, men med full betalning. Inom ramen för ministeriets beslut minskades arbetsstyrkan i november 1976 med 28 personer.

Fackföreningen överklagade emellertid arbetsministeriets beslut trots att den egentligen in-

te var part i målet. Efter cirka ett halvår meddelade ministeriet att beslutet vid tidpunkten för uppsägningarna ännu inte var giltigt. Dock godkändes beslutet som giltigt från ett senare datum.

Detta resulterade i att verkställda uppsägningar betraktades som kollektiva och att kompensation till de berörda skulle betalas av EDC. Dessa utbetalningar gjordes också och därmed har ärendet helt korrekt avslutats.

De flesta av de gjorda uppsägningarna har senare behandlats i arbetsdomstol och i samtliga fall har domarna bekräftat det lagliga i EDC:s agerande.

Vidare påstår Moreno att tre styrelseledamöter i fackföreningen sagts upp utan giltiga skäl. Uvhagen tillbakavisar även denna anklagelse och framhåller att de tre berörda personerna vid tidpunkten för uppsägningen inte var styrelseledamöter i fackföreningen och

dermed inte kunde åberopa speciella regler angående facklig förtroendeman. Liksom till andra uppsagda vid EDC har ekonomisk kompensation utbetalats såsom lagen föreskriver.

TVÅ PARTER ATT FÖRHANDLA MED

I massmedia i Sverige har stor affär gjorts av ett framkastat påstående att EDC skulle betala anställda för att lämna facket. Situationen är följande:

P g a missnöje med fackföreningens sätt att representera de anställda inträffade under 1978 en splittring inom företaget då en majoritet av personalen valde att lämna fackföreningen, som de ansåg ägnade sig främst åt politisk verksamhet. Dessa bildade en kollektiv "pakt".

Enligt colombiansk arbetsmarknadslagstiftning har EDC skyldighet att betrakta och behandla en majoritetsgrupp (som representerar över hälften av de

anställda) på samma sätt som en fackförening. Detta har EDC självfallet respekterat och förhandlat med såväl majoritetsgruppen "Pakten" som med facket.

I separata förhandlingar med två olika grupper som inte vill diskutera med varandra är det, påpekar Uvhagen, omöjligt att nå fram till exakt samma överenskommelse. Den starkaste gruppen har möjlighet att förhandla fram vissa marginella fördelar. Därmed slöts två avtal som inte var helt lika.

"PAKTEN" EMOT LÖNEUTJÄMNING

EDC har i sina förhandlingar med "Pakten", som idag representerar 90 procent av de anställda och som är en mycket stridbar organisation när det gäller personalens intressen, yrkat på utjämning mellan de två avtalen. "Pakten" har på denna punkt varit helt omedgörlig. Dock har EDC nu lyckats genomdriva att de lönehöjningar som man nu förhandlar om skall tillämpas för såväl paktens som fackföreningens medlemmar.

"Pakten" säger sig kämpa för en omorganisation inom företaget, där samtliga bildar en gemensam front, men utan politisk inblandning. Så länge facket vidhåller sin politiska inriktning och representerar en grupp i klar minoritetstställning får facket, enligt "Pakten", finna sig i att åka snålskjuts på vad majoriteten lyckas driva igenom vid förhandlingarna med företaget.

Det bör i detta sammanhang nämnas att ledarna för "Pakten" tidigare var ledare för fackföreningen och dessutom de som på sin tid bildade fackföreningen. De valde att lämna denna av politiska skäl.

Vidare har Moreno påstått att EDC övat påtryckningar mot anställda för att få dessa att sluta sin anställning före pensionsåldern, vilket skulle innebära bl a att de förlorade sina pensionsförmåner.



VD Allan Uvhagen i Ericsson de Colombia (EDC).

Från EDC förnekas energiskt att så skulle vara fallet. Vid inget tillfälle har företaget försökt få äldre anställda att sluta. Däremot har fackföreningen vid tidigare förhandlingar med företaget velat att företaget skulle förtidspensionera äldre anställda för att ge fler arbetstillfällen åt yngre — ett krav som företaget avvisat.

Ett antal äldre anställda har dock själva begärt att få sluta före uppnådd pensionsålder, som är 55 år för män. När detta beviljats har det inte i något fall förekommit att pensionen bortfallit eller reducerats.

ETT GOTT RESULTAT

Ericssonkoncernens verksamhet 1978, som blev offentlig den 23 mars, uppvisar många glädjande resultat. Här är några:

■ **BESTÄLLNINGSGÅNGEN** ökade med 33 procent till 11 542 Mkr.

■ **ORDERBESTÄNDET** ökade med 2 021 till 10 586 Mkr.

■ **FAKTURERINGEN** ökade med 15 procent till 9 021 Mkr.

■ **NETTOVINSTEN** är 300 Mkr. Den låg på 193 Mkr 1977.

Styrelsen och VD föreslår att utdelningen per aktie ökas med 50 öre till 5:50.

Glädjande är vidare att moderbolaget uppvisar en vinstökning på drygt 10 Mkr.

★

En rimlig prognos för 1979 är att vinsten (före bokslutsdispositioner och skatter) kommer att överstiga 1978 års. Bidragande till den förväntade utvecklingen är att försäljningsframgångarna med koncernens nya produkter nu i ökande utsträckning resulterar i utleveranser.



Reläsetsprovning hos EDC i Colombia.

ADB-rådet inte enbart för AXE

Det internationella ADB-rådet, vilket presenterades i KONTAKTEN Nr 2 avser inte enbart AXE.

Rådet bildades för att generellt skapa en samordning i alla ADB-frågor, där så är möjligt. Däremot har AXE-hantering skapat större förutsättningar för en sådan samordning.

Red

Nya patent

under tiden 30/1—15/3 1979 (förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe samt uppfinningens titel).

Josefsson K S, BO/G/Xvg, Nyberg K F L, BO/G/Sd — Sätt och anordning för att i en telefonanläggning överföra digital information;

Sundberg G K, KK/T/Bkd — Anordning för strömförsörjning av ett antal funktionsenheter fördelade längs en transmissionsledning;

Caroc T E, TN/X/Yum — Anordning för att mäta kvoten mellan ett antal efter varandra uppträdande händelser i en första och en andra serie av händelser;

Arneborn A, KAB, Hertsius L-O, KAB, — Anordning för att vid omrullning av kabel mäta och klippa denna i valda längder;

Sundvall N J, RIF/A/TM — Elektronisk hållkrets för en telefonapparat;

Utlandstjänst

Kontraktstjänstgöring i Saudi-Arabien har påbörjats för Göran Lundin som "Installation Supervisor", för Per-Olov Kjellberg och Thomas Sjödin som "Supervisors", för Anders Karlsson och Evert Hansson som "Installation Supervisors" vid LMS-department, för Lawrence Andersson som "Planer" vid Joint Venture.

Ulf Bergman tjänstgör på avdelning LME/X/Lv efter avslutat kontrakt i Costa Rica.

Christer Åker slutade hos LME den sista januari efter avslutat kontrakt i Thailand.

Jonny Dikbo tjänstgör i Egypten som administratör och Jack Carlsson som "Installation Supervisor".

Sten Sörensson tjänstgör i Frankrike som "Market Manager".

Jan Harzell har påbörjat kontraktstjänst som bolagschef i Bolivia.

Jan Kemvall tjänstgör som säljingenjör i Indien.

Bertil Lagerman började den 1 mars kontraktstjänst som produktchef i USA.

Lars Sandbergs tjänstebeteckning är SKV/KV/Fe. Sandberg kommer närmast från Bager & Co i Danmark.

Per Siwersson är APT-provare på telexstationen i Barcelona.

Allan Holmgren arbetar med individprovning på AKE-anläggningen i London.

Kjell Hedström har kommit till Bogota som projektledare för AXE-installationerna där.

Sven Schill är provningsledare för utökningen av den internationella stationen i San Salvador.

Frank Brown har provningsansvaret för ett utökningskontrakt gällande ett 15-tal AR-stationer i El Salvador.

Jan Olov Lönnblom har återvänt till X/I efter ANC 11-provning i Mexiko.

Göran Ihs har återvänt till X/I efter APZ-provning på AXE-anläggningen i London.

Erik Torhage är i Oslo för APZ-arbeten på AKE-stationer.

Kurt Taanqvist arbetar med APT-provning på Rotterdams AKE-station.

Tonny Jönsson och Christer Adolfsson befinner sig i Caracas för montagearbete på den första AXE-stationen i landet.

Yngve Hammarberg har avslutat uppdrag som "Supervisor" i Burma och återvänt till Sverige.

Conny Thenghoff har avslutat uppdraget i Kuwait och återvänt till Stockholm där han förbereder nästa uppdrag som "Chief Supervisor" vid installationen av internationella ARE 13-stationen i Hongkong.

Gunnar Forsberg har påbörjat uppdrag i Kuwait som "Supervisor" för underhåll och installation av den internationella ARE 13-stationen.

Bo Germundsson och Lars Ekmark har avslutat uppdraget i Kuwait och under pågående kontraktperiod flyttat till Saudi-Arabien, där de arbetar som provare på ARE 13-stationen.

Jörgen Lyng-Andersen har påbörjat uppdrag i Kuwait där han leder installationen av ARE 11-träningsstation.

Anders Friestad har påbörjat uppdrag i Kuwait, där han skall assistera vid uppbyggnaden av underhållsverksamheten inom förvaltningen.

Bo Johansson har påbörjat uppdrag i Colombo, Sri Lanka, där han är Site-manager för installationen av den internationella ARE 13-stationen.

Arne Pedersen har påbörjat uppdrag i Colombo, Sri Lanka som förman vid installationen av ARE 13-stationen.

Franco Felici har påbörjat uppdrag i Algeriet, där han skall arbeta med planering och uppföljning.

Germain Boutin har avslutat uppdrag i Algeriet och återvänt till LMC, Kanada.

Ihsan Freige har påbörjat uppdrag i Algeriet där han skall arbeta med underhållsfrågor.

Jan Marklund har avslutat uppdrag i Algeriet och återvänt till Sverige.

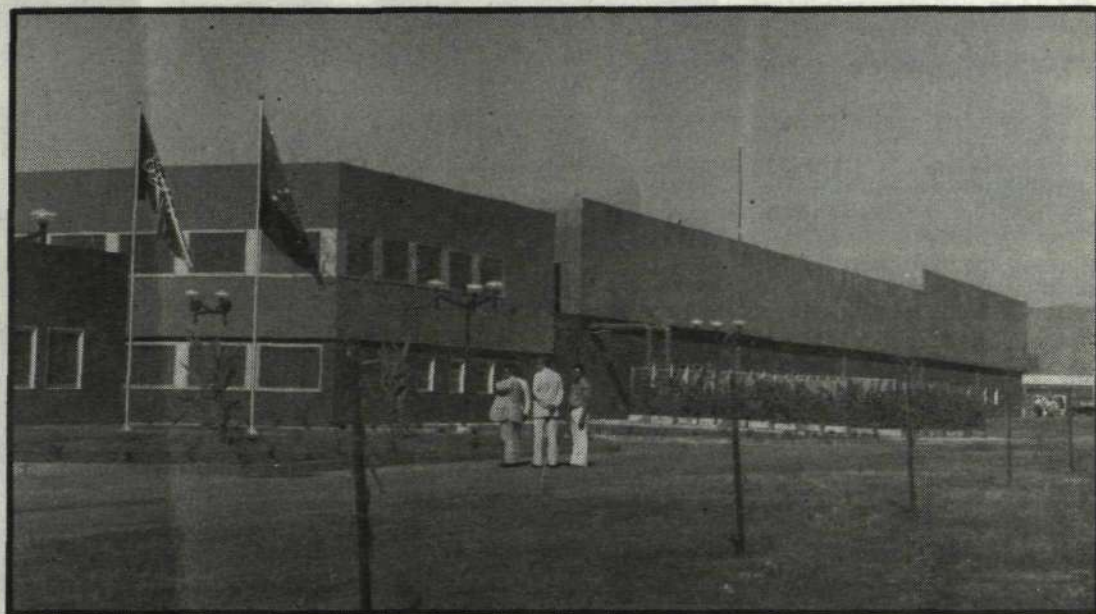
Frederic Carvalho har påbörjat uppdrag i Algeriet, där han skall arbeta med kraftfrågor.

Adolfo Bussolotti har påbörjat uppdrag som provare i Oran, Algeriet.

Jaime Pettersen, Carlos Domiques, Dalton Franco och Raimundo Rodrigues har påbörjat uppdrag som provare i Annaba, Algeriet.

Ben Bihi Said, Galal Rifaat, Nasser Sayed, Mohammed Shabib, Fouad Jazzar och Ayman Audi har påbörjat uppdrag som AXE-provare och "Supervisors" i Saudi-Arabien.

Guy Lönnquist har påbörjat uppdrag i Dammam, Saudi-Arabien som ansvarig för provningen i den internationella ARE 13-stationen.



Valencia-fabriken invigdes i slutet av förra året.

Venezuela:

NY FABRIK I VALENCIA Arbetarbostäder i Guacara

En ny LME-fabrik på ca 10 000 m² har invigts i Valencia, Venezuela, avsedd för tillverkning av telefonstationsmateriel. Samtidigt överlämnades 37 arbetarbostäder i Guacara i närheten av Valencia

till medarbetare som flyttat med från den gamla fabriken i huvudstaden Caracas. Lokalerna där tas nu i anspråk för bl a ritkontor och installationsverksamhet.

Bland de drygt 600 gästerna vid invigningen märktes bland annat Venezuelas kommunikationsminister Jesus E V Casanova, venezuelanska telefonbolaget CANTVs chef, guvernören i delstaten Carabobo, styrelseordföranden och chefen för LME:s dotterbolag (CEV) i landet samt från LME i Sverige VD Björn Svedberg, Lars Edmark (FD), Torsten Lindstedt (DfL) och Alfred Svensson (DfL).

Före själva invigningsceremonien besöktes ett av de 37 husen som CEV byggt åt arbetarna vid fabriken. Bostäderna har finansierats med lån, där husägarnas pensionspengar läm-

nats som säkerhet och CEV satsat tomten.

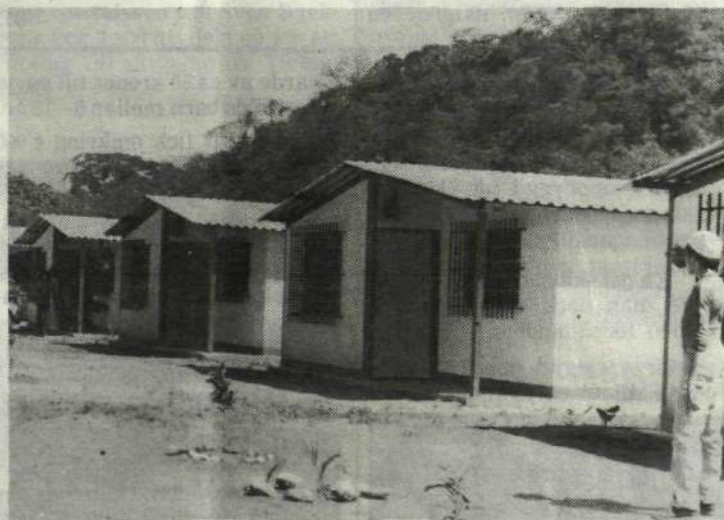
Efter ett års arbete i den nya fabriken i Valencia efterskänks tomtkostnaden. Det här initiativet från CEV uppskattas stort i bostadsbristens Venezuela. Fackföreningsrepresentanten Gregorio Moreno sade bland annat så här vid invigningen:

"Det är med stolthet jag företräder fackföreningsstyrelsen eftersom det är genom arbetarnas, fackföreningsstyrelsens och företagets samlade ansträngningar, som vi kunnat förverkliga ett av fackets äldsta mål — bekväma och ekonomiska arbetarbostäder".



Fackföreningsrepresentanten Gregorio Moreno ansåg att LME i Venezuela fördelaktigt skilde sig från andra multinationella företag i landet.

Moreno konstaterade med glädje att styrelseordföranden för telefonbolaget CANTV var närvarande, ty "arbetarna hos Ericsson, som utför 80 procent av landets installationer av telekommunikationer, önskar att LME även i fortsättningen skall få detta företräde hos CANTV. Bli det inte så, vet vi inte vad som kommer att hända. Ericsson har ett kollektivavtal som omfattar nästan 1 400 arbetare. Det finns multinationella konkurrenter till LME som inte har några förpliktelser och inte har en tanke på att sätta upp ett bra kollektivavtal".



Nybyggda arbetarbostäder för anställda vid LME-fabriken i Valencia, Venezuela.

Allmänt

RABATT PÅ BENSIN. Anställda vid moderbolaget och dotterbolagen i Sverige har rabatt på bensin vid ESSO-stationerna i landet. Rabatten är 9 öre per liter på självbetjäningspriset vid vissa stationer i närheten av LME:s arbetsplatser och 6 öre per liter vid övriga ESSO-stationer. Bensinpriset är för LM-arna 20 öre per liter under normalt självbetjäningspris.

Rabatten utbetalas en gång

om året och detta sker med post.

För att få rabatten fordras ett ESSO KONTANTKORT. Beställningsblanketter för kontantkort finns hos ombuden för LME-anställdas intresseförening. Blanketten kan även rekvireras från Bertil Elvhage (LME/HF/11C) eller P O Hultgren (LME/HF/X/ZKA).

U-FÖRENINGEN VID LME. Föreningen informerar om

LME:s etableringsformer i U-länderna och har under våren föredrags- och diskussionskvällar. Under april kan intresserade uppsöka HF vid Telefonplan (rum 8363 i L-huset) den 4 och få veta mera om LME i Mexiko. Inbjuden är Bruno Olsson (DfO). Den 18 diskuteras LME-produkter i U-länderna. Inbjuden är Ingemar Moo (Dff). Den 9 juni avslutas vårprogrammet med LME-svenskar — U-länderna. Per Rockström (DkU) är inbjuden.



Karin Larsson (LME/VH 36) betjänar under ett övergångsskede två växlar. Förmedlingsapparaten för den nya ASB 900 ses till höger. Foto: Bo Binette, LME.

VÄRLDSPREMIÄR I VÄSTBERGA för abonnentväxeln ASB 900

Måndagen den 19 februari togs en ny abonnentväxel i bruk hos LME i Västberga (VH 36) vilken på sikt skall ersättas nuvarande växlar för VH 32 och VH 36. Växeln är datorstyrd och utvecklad vid LME:s G-division i Bollmora.

Växeln har typbeteckningen ASB 900 och kan utökas till lika många anslutningar som sitt artikelnummer. Den är datorstyrd och utvecklad vid LME:s G-division. Växeln i Västberga är den första i en serie av tjugo som framöver skall installeras lite varstans här i världen.

I begynnelsekedet räcker emellertid inte tillgänglig material till mer än att förse den personal som flyttar in i de nya lokaler vi hyrt i VH 36 med telefoner.

Kopplingsfunktionerna i ASB 900 har utökats. Framförallt är det dock möjligheten att på ett enkelt sätt dirigera trafiken till

olika anslutningslägen, som gör att bevaknings- och hänvisningsmöjligheterna blivit mycket bättre än i tidigare elektromekaniska växlar. Detta gör det lättare att tillgodose användarnas behov och lösa de flesta problem som telefonister och underhållspersonal dagligen ställs inför.

Den nya växeln har anropsnummer 19 00 00. Mellan nätgruppen och växeln finns förbindelseledningar. Från nätgruppen anropas dessa med 9 9700.

I begynnelsekedet är även förbindelseledningarna telefonistbetjänade i Västberga, men så småningom kommer även trafiken från nätgruppen

att bli helt automatisk. Trafik från den nya växeln till övriga växlar i nätgruppen är redan helt automatisk.

— Om man bortser från att vi inte får tillräckligt med material för att omedelbart ersätta växlar i Västberga så är vi mycket belåtna med ASB 900, säger Harold Björk (IKC).

— Erfarenheterna hittills är alltså positiva och jag tycker det därför finns all anledning att ge en ros åt konstruktörerna vid G-divisionen och önska lycka till med förestående marknadsföring av nya ASB 900.

BE

Fackligt

Facklig studieresa

I slutet av förra året genomförde SIF-arna Gunnar Norgren (ordf) och Einar Westberg från östersundsfabriken en studieresa till LME:s dotterbo-

lag INTELSA i Spanien och FATME i Italien. Deras reflexion var att oavsett vilken LM-fabrik man än besöker så är den uppbyggd på likartat sätt med bara små lokala anpassningar.

En del skillnader konstaterade man dock vid jämförelse med förhållandena i Sverige.

Inför varje jul delar sålunda FATME ut en julklapp till ett

värde av ca 50 kronor till varje anställd barn mellan 0—12 år. Under 1977 fick omkring 4 000 barn denna gåva. Vidare får varje anställd ca 30 liter matolja gratis om året. En extra månadslön erhålls i samband med decemberlönen och vid semestern kommer ett tillägg på omkring 400 kronor.

Tolkning av kollektivavtal

Arbetsdomstolen (AD) har under februari dömt i ett mål som rör tolkning av kollektivavtal. Det gällde en tvist hos LME i Olofström om viss kabelsyning och stativförbindning skulle hänföras till penningfaktorgrupp B eller C i verkstadsavtalet. Bundet arbete med små variationer hänförs till grupp B innebär högre ersättning.

I sitt utslag slår AD fast att förbindning av KV-stativ och BDH-stativ bör placeras i grupp B i arbetsvärderingssystemet. Syning av BDH-kabel ansågs inte vara så monotont att den skulle flyttas upp från C till B.

Domstolen var dock inte enig i sin bedömning. Ordföranden och de två arbetsgivarrepresentan-

Lite av varje

FÖRETAGSHÄLSOVÄRD FÖR SKYDDSSINGENJÖRER. Det har varit avslutning för en kurs i företagshälsovård för skyddsingenjörer i SAF:s regi. Det var den sista kursen av denna



Lennart Røjås

typ som anordnats sedan slutet av 50-talet. Sammanlagt deltog 18 skyddsingenjörer i den 9 veckor långa kursen. På alerten var Lennart Røjås från LME:s boråsfabrik, som blev kursvärd.

LME STRÖMFÖRSÖRJNINGSAVDELNINGEN. Avdelningen har aldrig haft så stor ordergång som under 1978. Den nådde nära 120 miljoner kronor. De fem största beställarna var: Saudi-Arabien 36,1, Sverige 13,5, Egypten 7,9, Spanien 6,9 och Colombia också 6,9 miljoner kronor.

Orderbeståndet uppgick vid årets slut till drygt 100 miljoner kronor (K-bladet, 1/79).

CITATET. Om en bil av år 1950 hade genomgått samma utveckling som elektroniken skulle bilen i dag kosta mindre än ett öre, väga mindre än ett gram och lätt få plats i en fingerborg (Forskningsrådets nämnden/Idégruppen för mikrodatorprojekt).

LME I KRISTIANSTAD. 40 medarbetare som jobbar med tillverkning av Volvovärmare kan nu känna arbetstrygghet. Tillverkningen var nämligen planerad att upphöra under förra året, men nu finns ett avtal klart för 1979 om fortsatt tillverkning. Förhandlingar

terna ansåg att bara ett av de tre jobben var att betrakta som monotont och enformigt. Metalls linje vann majoritet genom att de två andra juristerna i domstolen ställde sig på samma sida som arbetstagarrepresentanterna.

Uttalande om löneformer

Löneformer har nyligen diskuterats i Nyköping av en grupp utsedd av LME:s verkstadsklubbers samorganisation. I ett uttalande som antogs heter det bl a:

"Priset för att behålla en hög produktivitetsnivå med hjälp av ackordsystemet innebär en ökad förslitning av människan, en ökad olycksfallsfrekvens och en hög sjukfrånvaro. Med nuvarande ordning övervältras kostnaderna för denna utslagning på samhället. Detta måste vara fel. Produktionen måste vara den som skall bära kostnaden.

En undersökning visar, att ackordsarbetare riskerar tvingas lämna arbetslivet före pensionsåldern i dubbel så stor utsträckning som andra. Av dem som förtidspensionerades eller varit långvarigt sjuka var 90 procent arbetare".

med Volvo om prisavtal kommer att föras för ett år i taget. Nuvarande produktion för Volvo avses upphöra när semestern börjar 1982.

Kristianstadsfabriken delar under 1979 ut 55 nålar till "10-åringar". (Granulat, 1/79.)

SMÅBARNSFÖRÄLDRAR VID NG. Hos LME i Norrköping (NG) utnyttjar nu 1 man och 14 kvinnor den nya lagen om kortare arbetstid för småbarnsföräldrar, dvs sex timmar om dagen i stället för åtta. Populärast är att ta ut de två timmarna på eftermiddagen. (Norrköpings-Tidningar.)

BÖRSEN I NORGE. Av svenska aktier är det bara LME och Gränges som är introducerade på Oslo-börsen. (Apropå Volvos intresse av notering där.)

TRAVERS FALL I KARLSKRONA. På ytbehandlingsavdelning hos LME/KA föll en travers ner från taket. Det hände när en reparatör skulle laga traversen. När motorn togs bort blev traversen utan motvikt och föll i golvet. Nu blev det bara ett tillbud. . .

ARMÉCHEF HOS LME. Nigerias arméchef T Y Danjuma har under mars bl a besökt LM Ericsson Telemateriel AB (LMS) och SRA Communications AB.

LUDVIG JÖNSSON OM ARBETSMORAL. — När jag jobbade med arbetarna på LME kallade de mig allmänt för "prästan". Så inledde "radioprästen" Ludvig Jönsson nyligen ett föredrag i Oxelösund om den nya arbetsmoralen.



Ludvig Jönsson

— Vår trygghet med sjukförsäkringar o dyl gör att många i dagens samhälle känner leda och liknöjdhet inför sitt arbete, menade Ludvig Jönsson. Ju större företagen är ju mindre blir motivationen. Det märks bl a på undersökningar när det gäller sjukfrånvaron.

Enligt Ludvig Jönsson gäller det nu att få alla att känna ett växande ansvar inifrån. Alla individer har rätt till en meningsfull sysselsättning och en känsla av delaktighet i sitt företag. (Tidningen Folket, Eskilstuna.)

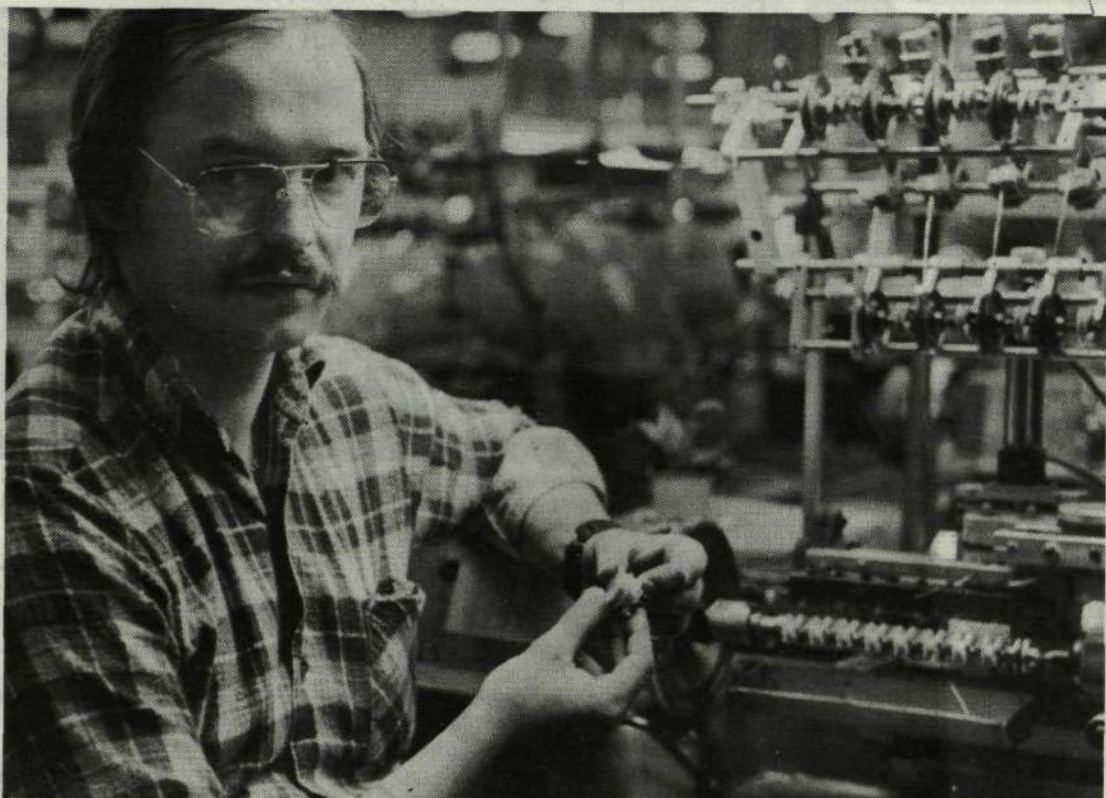
DOKTOR I RELIGION. F d LM-aren vid HF Carl-Göte Axheim har utnämnts till "Doctor of Philosophy in Religion" av Universal Life Church, Inc, Modesto i Californien.



Carl-Göte Axheim



SIF-arna Einar Westberg och Gunnar Norgren (infälld) från LME i Östersund har nyligen besökt FATME i Italien. Westberg (t h) tillsammans med produktionsdirektör Marotti och chefschef Marranghello vid FATME.



Kjell Hedlund, LME i Östersund, har fått 13 000 kr för en trådföraromkopplare till lindningsmaskin.

FÖRSLAG OCH PATENT

I frågor som gäller företagets och den anställdes skyldigheter och rättigheter beträffande inlämnade förslag till företagsnämnd respektive avtalstolkning vad gäller uppfinningar, råder enligt vad jag själv och även andra påtagligt fått erfara, synnerligen svävande uppfattningar, alltifrån lägre chefer upp till direktionsmedlemmar.

Enligt avtal tecknat den 29 april 1966 mellan SAF och TCO (Avtal om företagsnämnder § 15) har överenskommelse träffats beträffande tjänstemans förslag till i företagsnämnd ingående förslagskommitté.

Den anställda, som inte är tekniker eller på annat sätt tagit del av rätt och möjligheter till skydd för uppfinningar eller konstruktioner och dess kommersiella utnyttjande, är i flertalet fall klart omedvetna om sitt förslags värde.

FRÅGORNA

Jag vill därför ställa följande frågor till ansvarig instans inom företagsledningen. Och till de fackligt ansvariga:

1A) Vilka regler gäller för mottagande tjänstemans handläggning och registrering av inlämnade förslag?

1B) Hur bedöms ärendet med hänsyn till frågorna i 2A—E nedan?

1C) Hur behandlas ärendet med hänsyn till förslagens eventuella konfidentiella natur?

1D) Remissinstansernas handläggning mot bakgrund av punkt 1B ovan?

Hur bevakas den anställdes rätt i t ex följande fall:

2A) Förslaget kan utgöra patentbar uppfinning. Rätten avses gälla såväl A, B som C-uppfinning.

2B) Förslaget kan utgöra — för det egna företaget eller utomstående företag — möjlighet till direkt kommersiellt utnyttjande.

2C) Förslaget kan utgöra viktigt komplement till inom företaget använd inköpt maskin och kan komma att användas av maskintillverkaren/försäljaren i kommersiellt syfte.

2D) Förslaget kan innebära en komplett artikel, vilken inte finns i marknaden och kan utnyttjas av företaget i eller till utrustning eller drift, genom egen tillverkning eller genom uppdrag till annat företag, som därigenom får tillgång och möjlighet att tillverka och försälja artikeln på övrig marknad.

2E) Leverantörer till eget företag eller annan som tar del av förslag eller färdig artikel kan utnyttja förslagsställarens "egendom" för eget kommersiellt syfte.

3) Enligt LME:s allmänna anställningsvillkor (febr 1975), sidorna 5—6, gäller under rubriken "Uppfinningar", sista stycket:

Medarbetare "som anser sig" (insändarens citering) ha gjort en uppfinning att hänföra till ovan nämnda verksamhetsområde skall göra skriftlig anmä-

lan till chefen för Telefon AB LM Ericsson Patentavdelning med kopia till medarbetarens närmaste chef.

Enligt §2 i Industritjänstemannaavtalet, sid 55, "Arbetsstagares skyldighet att anmäla uppfinningar m m", står att läsa: "Arbetsstagare, som anser sig ha gjort C-uppfinning, "bör" (insändarens citering) anmäla uppfinningen, eftersom det både för arbetsstagaren och arbetsgivaren är önskvärt, att frågan om rätten till uppfinningen blir helt klarlagd, innan uppfinningen börjar exploateras."

Enligt §3 sista stycket, C-uppfinningar: "Anställd, som gjort C-uppfinning, har rätt att fritt förfoga över denna".

4) Vad är uppfinning?

Av texten i "Allmänna anställningsvillkor" och enligt Industritjänstemannaavtalet framgår, såvitt jag kan bedöma, uppfinning vara en konstruktion eller process som kan bli föremål för patentansökan. Jag stöder mig härvid på en fullständig avsaknad av någon som helst text om ersättning till arbetsstagaren, för övrigt kommersiellt tillvaratagande av arbetsstagarens konstruktion, eller förslag inom eget företag, eller faktiskt eller på annat sätt överförd "know how" till annat företag.

5) Enligt SAF/TCO-avtalet av den 29/4 1966 §15, protokollsan-teckningar punkt 3 (sid 48) står att läsa: "Företagsnämnden (förslagskommittén) är icke behörig att behandla förslag som avser "patentbar uppfinning" (insändarens citering)"

Att observera, är att denna punkt 3 inte återfinns i avtalstexten mellan SAF/LO (sid 15). Anses icke arbetare kunna inlämna patentbara förslag?

ÖPPEN DEBATT

Förslag till förslagsnämnden renderar honom/henne upp till några tusen kronor. Konstruktionsidéer, som inte är patentbara (vad jag kunnat utläsa i avtalen) ger ingen ersättning till konstruktören. De idéer som är av C-karaktär har inget intresse alls.

Det beror helt på "uppfinnaren" om han förmår intressera något annat företag. Någon som helst "draghjäl" från sin arbetsgivare kan han inte påräkna. Hårtill kommer dagens "stor"-samhälle med alla dess hinder för den enskilde att kunna bearbeta sin idé.

Här redovisade frågeställningar är av synnerlig vikt för alla anställda inom industri och all annan verksamhet. Därför vill jag uppmåna ansvariga inom företagsledningen och de fackliga organisationerna, att skingra den osäkerhet som nu tycks föreligga. Gärna i en öppen diskussion i KONTAKTEN.

Gunnar Magnusson
LME/X/ZiaC

VÄLKOMNA MED INLÄGG!

Redaktionen har före publiceringen av Magnussons insändare om "förslag och patent" överlämnat denna till ansvariga inom patent- och förslagsverksamheten samt till SIF-klubben vid LME/HF. Deras svar och kommentarer införs i nästa nummer av KONTAKTEN.

Red

FÖRSLAGSREKORD 13 000 till Kjell i Östersund

Kjell Hedlund vid LME:s fabrik i Östersund har fått 13 000 kronor för en trådföraromkopplare till lindningsmaskin. Det är det högsta förslagsbelopp som utdelats till en enskild medarbetare inom koncernen. Kjell arbetar som instruktör på spol-lindningen. Han är 32 år och började hos LME i Östersund 1970.

Omkopplaren gör det möjligt att linda en dubbelspole en andra gång utan att ta spolen ur maskinen. Det här är en toppen-uppfinning som ger avsevärda tidsvinster. Produktionen spolar ligger nu kring 900 per dag och maskin från att tidigare ha legat under 200.

Kjells förslag utsågs dessutom till 1978 års bästa och det ger honom en friresa med uppehälle under en dag vid en valfri LME-

fabrik i Sverige och ett presentkort på 100 kronor.

2:a pris, ett presentkort på 250 kronor, gick till Kjell Edfeldt och 3:e pris till Stig Norén och Ove Hansson.

Vid förslagsverksamhetens möte nu i februari blev det ytterligare en större belöning. Jan-Ivar Gustafsson och Sven Backman fick 2 000 att dela på för ett förslag till skalning av Teflon-tråd.

4 500 topp i Söderhamn

Håkan Grip och Yngve Wahl hos LME i Söderhamn samt Lars-Erik Mickelsson vid Delsbo-fabriken har fina idéer som resulterade i belöningar på 4 500, 3 000 resp 3 500 kronor.

Håkan Grip, förman på Vt 64, har förslag på en ny borrar med betydligt större livslängd för vissa typer av arbeten än standardbollar.

Yngve Wahl på Vt 51 har belönats för ett impregneringsgaller som på undersidan har krokarna på vilka transformatorerna hängs upp. Se bild!

På Delsbo-fabriken arbetar Lars-Erik Mickelsson. Det är inte så ofta större belöningar tilldelas medarbetare från den fabriken.

Proppsnören lindas med tråd. Lars-Erik föreslog redan 1973 att de skulle lindas med krympslang. Av tillförlitlighetskäl genomfördes inte förslaget då utan först i dagarna på vissa proppsnören.



Ett impregneringsgaller med krokarna gav Yngve Wahl hos LME i Söderhamn 3 000 kr i förslagspengar.



Ensam i världen...

Den 5 mars startade LME:s sjunde "Seminar on Planning and Projektning of a National Telecommunication Network" i Stockholm. Seminariet pågår till den 16 juni. Sedan 1972 erbjuder LME sina kunder denna unika grundutbildning för planerings- och projekteringsingenjörer. Årets seminarium har samlat 30-talet deltagare från Latinamerika, Korea, Bangladesh och Grekland.

— Syftet med seminariet är att ge deltagarna kunskaper att totaloptimera ett lands telenät, säger Oscar Stenberg, initiativtagare till de här seminarierna och verksam med utbildningsfrågor på telefonstationsdivisionen. LME har hittills varit ensam i världen om att kunna erbjuda en sådan utbildning. Seminarierna är också en viktig del i vår strävan att skapa och upprätthålla goda relationer till teleförvaltningarna i olika länder.

På bilden ses deltagarna tillsammans med i mitten tekn dr Christian Jacobaeus från direktionsavdelningen för teknik och utveckling samt seminarieleadaren Herbert Leijon från telefonstationsdivisionens sektion för utbildning. Foto: Karl-Evert Eklund, LME.

Gåvor och gengåvor

I samband med ett möte i "Coordinating Committee" i Stockholm den 2 mars överlämnade direktör Nevjestic Arbetarrådets vid UNIS plakett och diplom till LME:s VD Björn Svedberg. UNIS är transmissionsdivisionens samarbetspartner i Jugoslavien. I mitten ses dr Zovko från Ericssonkoncernens agent Merkantile och ingenjör Peric, UNIS. Som tack skänkte Björn Svedberg en modell av en Wasakanon. Foto: Karl-Evert Eklund, LME.

Exklusiva Executive

Nya ERICOM Executive från LMS har 20 extra knappar för personer som man oftast behöver anropa.

Man programmerar själv de nummer som direktknapparna skall ringa upp. I stället för att slå t ex 118 vid varje anrop till sekreteraren, trycker man bara på den namnmarkerade knappen och en mikroprocessor slår genast numret. När som helst kan man själv programmera om till andra nummer än de ursprungligen valda. Första apparaterna levereras



till National Westminster Banks nya centralförvaltning. (Londons högsta byggnad).

'ABC i Saudi'

Maj-Britt och Bertil Britting (LME/X/Ae) är båda verksamma i Saudi-Arabien. Maj-Britt som lärarinna för lågstadieläxerna i LME-skolan i campen utanför Riyadh. Det finns så pass många LME-barn i Saudi, att det blivit en komplett skola för låg- och mellanstadiet. Högstadiets elever går i den internationella skolan. Foto: Bo Binette, LME.



Ministerbesök

Den 16 mars besökte kommunikationsminister Anitha Bondestam LME vid Telefonplan och Älvsjöfabriken. Här ser hon på ett krets-kort för AXE-systemet tillsammans med Sture Edsman (chef för elektronik-tillverkningen). Vid HF tog VD Björn Svedberg m fl i LME-toppen emot och presenterade koncernen och dess marknader, teknisk verksamhet, produkter och tillverkning med tonvikt på elektroniken. Besöket avslutades med lunch. Foto: Karl-Evert Eklund, LME.



REDAKTIONSOMBUD:

BORÅS Georg Skoog • HUDIKSVALL Ulf Mickelsson • INGELSTA Karl-Ulrik Nilsson • KARLSKRONA Barbro Westermarck • KARLSTAD Thomas Sigfridson • KATRINEHOLM Göran Lindberg • KRISTIANSTAD Gunnar Holm • OSKARSHAMN Lars-Erik Enarsson • SÖDERHAMN Rune Kjellberg • VISBY Bo Andersson • ÖREBRO Nils Brewitz • ÖSTERSUND Håkan Sjölander • MÖLNDAL Kerstin Rutgersson • PITEÅ Jarl Sundkvist • LMS/TYRESÖ Thord Andersson • RIF/KISTA Karin Manhem Tåkten • SKV/SUNDBYBERG Sven Mindus • SKV/ÄLVSJÖ Hans Nordengren • TCN/NYKÖPING Hans Segnestam